

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Physicam, siue Scientiam de Corpore naturali

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

Cap. II. Materiam sublurarem esse vnus speciei cum materia cælesti
probabile est.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95236](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95236)

spirituale patet, quia compositio ex actu & potentia repugnare videtur enti spirituali & simplicitati eius propriae.

5 Ad primum respondeo, materiam, ut sapissime dictum est, haud esse puram potentiam entitativam, sed potius propriam habere entitatem, & actualitatem: quidni ergo eius merito distingui possit in plures materias specie diuersas? sicut forma, propter propriam, quam sibi vendicat, entitatem & actualitatem, capax est inaequalitatis specificae, eiusque multiplicatis, & varietatis, quam in toto hoc vniuerso suspicimus. Deinde omnis materia specificè distinguitur à forma substantiali: & tamen iuxta aduersarios, omnis est absolute pura potentia, cur ergo vna materia sublunaris specificè distingui non possit ab alia, quamuis alterutra sit pura potentia? Tandem paritas desumpta ab actu puro entitativo, nempe Deo, nulla est; alioqui, sicut Deus, quia est actus purus, non potest numero distingui, aut multiplicari, fieretiam materia prima, quia est pura potentia, haud posset numero distingui, aut multiplex esse.

6 Ad secundum respondeo, nomine actus, cuius sit proprium distinguere, intelligendam esse formam logicam, seu differentiam, aut quasi differentiam, non verò formam physicam, de qua est sermo: alias nec Deus & Angelus à rebus corporeis possent specificè distingui: quippe forma physica minimè præditi: nec etiam (ob eandem rationem) daretur vlla distinctio specifica inter materiam ut sic & formam, aut numerica inter vnam materiam sublunarem, & aliam: atqui materia prima secundum se, & præcisè sumpta, formam logicam, seu differentiā sibi vendicat. Cur ergo, ratione illius, non solum à forma physica, verum etiam ab alia materia, specificè nequeat differre?

7 Ad tertium respondeo, materiam sublunarem debere esse subiectam priuationi formarum; non omnium sed aliquarum: unde fit eam necessario esse capacem aliarum formarum, præter eas quas habet, non tamen omnium. Ad quartum respondeo, nihil eo conuinci, nisi quod possit dari vna species infima materiae sublunaris, receptiua omnium formarum corruptibilium, & in ordine ad eas earumque informandi rationem, constituta: hoc tamen non prohibet, dari aliam speciem materiae sublunaris, non sub priori illa specie contentam, sed ab ea omnino diuersam, quæ aliquarum determinatè formarum corruptibilium, non omnium, sit receptiua. Et quidem ut vna species dicatur contineri sub alia, essetque ea inferior, haud satis est, vnius terminum & obiectum minus latè patere, quam alterius obiectum, ut liquet in sensu communi, & quouis sensu externo, quorum neuter subiicitur alteri, tanquam rationi superiori, esto vnius obiectum contineatur sub obiecto alterius, nec tam latè extendatur.

8 Ad quintum respondeo, pone quidem dari materiam receptiuam solarum formarum spiritualium, siue non omnino corporearum: quæ enim in hoc repugnantis esse potest? compositum autem ex ea materia & forma resultans esset spirituale simul, & materiale, non verò omnino spirituale: neque non etiam quæuis eius pars aliquid haberet materialitatis cum spiritualitate coniunctum. Hæc tamen latius explicare non est huius loci, sed ad metaphysicam spectat. Interim animaduerto tali materia nequaquam constare Angelos, sed potius cuiuscumque materiae esse omnino expertes, ut contra Alensem, Richardum, Aureolum, & Auicembron, docent ceteri communiter scolastici, quorum multos referunt sequunturque Franc. Amicus tit. 1. disp. 3. f. 3. & Gilius lib. 1. tr. 1. c. 4.

CAPVT II.

Materiam sublunarem esse vnius speciei cum materia celesti probabile est.

9 **S**upponit hæc assertio, necnon ea, quam, seq. capite trademus, Cælos materia prima, constare & ex ea & forma componi. Quæ suppositio probabilis est, etsi eius contrarium sit non impossibile, ut ostendimus in loco. Materiam ergo sublunarem esse vnius speciei cum celesti, docent ex nostris Molina in opere sex dierum. disput. 5. Valquez 1. p. disp. 24. n. 10. Hurtad. disp. 1. de Cælo sect. 2. num. 15. Arriaga disp. 2. Phys. num. 159. Tellez disp. 22. Phys. sect. 4. Salmeron in epistolam 1. D. Petri cap. 3. disp. 4. Præpositus 1. p. tract. de op. sex dier. dub. 3. num. 19. Idemque probabile esse putant Conimbricenses lib. 1. de Cælo cap. 2. q. 6. art. 3. In eadem sententia fuere veteres plerique Philosophi ante Aristotelem, nempe Empedocles, Trismegistus, Xenocrates, Anaximander, Thales, Heraclitus, Anaximenes, Plato, & alij: eandem postea opinionem sequuti sunt Auicenna, Okam, Bonauentura, Ægid. Romanus apud nostros Conimbricenses vbi supra: In eadem etiam inclinat Scotus, teste P. Suarez disp. 23. met. sect. 11.

10 Probatur autem, quia si qua ratione materia sublunaris non esset vnius eiusdemque speciei, cum materia celesti, sed diuersa, maxime quia cælum est incorruptibile: at hæc ratio est nulla: siquidem incorruptibilitas cæli proficisci potest, non ex eo quod eius materia formarum sublunarium incapax sit, sicut ad diuersitatem specificam materiae celestis ac sublunaris oportet, sed ex eo, quod forma celestis sit naturaliter incorruptibilis, & à materia, quam semel possidet, expelli nescia: Quare, sicut materia prima quauis sponte sua ac per se penetrabilis, iuxta non paucos, tamen redditur impenetrabilis, per quantitatem à se realiter distinctam; & homo in statu beatitudinis per donum supernaturale efficitur incapax peccati & mortis, quorum tamen intrinsecè & per se capax est; ita similiter materia celestis, tametsi sit vnius eiusdemque speciei, cum materia sublunari, ac proinde formarum sublunarium suaptenatura capax, merito tamen formæ celestis earum incapax reddi poterit, quemadmodum opus est ad Cæli incorruptibilitatem.

11 Confirmatur, & declaratur; quia formarum sublunarium aliqua difficilior à subiecto pelluntur, quam alia, ut cernere est v. g. in adamante, & stupa: & tamen omnes in eadem specie materia suscipiuntur: quidni ergo formæ celestes & sublunares possint esse tales, ut illæ priores nullo modo possint ex natura rei à subiecto suo pelli, possint verò posteriores, tametsi ambæ eandem specie sortiantur materiam, ac proinde ex incorruptibilitate Cæli, siue inseparabilitate formæ celestis à sua materia, huius à materia sublunari diuersitas specifica haud quaquam poterit recte collegi. Confirmatur iterum: quia modus à re, cuius est modus, auelli diuinitus etiam nequit, cum tamen res à modo sæpe sæpius auellatur: similiter ergo, quamuis formæ corporum celestium & incorruptibilium à materia sua naturaliter expelli aut separari nequeant, tamen eorum materia poterit è conuerso separari à formis celestibus, & sublunaribus vniri; & sic, non obstante, Cælorum celestiumque formarum incorruptibilitate, haud repugnabit materia celestem & sublunarem eiusdem esse speciei.

12 Obiicies tamen primò: si materia celestis esset vnius

vnus eiusdemque speciei cum sublunari, non esset illa ad huius instar non posset calorem, siccitatem, aliasque similes impressiones accipere. Consequens est absurdum. Ergo &c. Minor est perspicua, quia alias ignis coelo contiguus in materiam coelestem dispositiones ultimas ad formam igneam introducere posset, adeoque coelum ignire & corrumpere: nec enim in igne deest virtus actiua, nec in materia caelesti virtus passiva, ad eas dispositiones dandas, & accipiendas. Maior autem probatur: siquidem dici nequit, quod nuper dictum est, formam coeli postulare, ne vlllo modo ea dispositiones in materiam caelestem imprimantur: quia pro illo priori, quo ignis est potens illas operari, & materia prima coeli de se apta eas suscipere, sanè à forma coelesti omnino praescinditur: ea ergo postulare nequit, nè dispositiones illae igneae pro posteriori naturae signo producantur. Antecedens suadetur, pro illo priori signo Deus de se est indifferens, ad conseruandam vel non conseruandam formam coeli, & ad exhibendum vel non exhibendum igni suum concursus ad materiam coeli igniendam: alterutrum enim de potentia absoluta in opposita sententia praestare potest: ergo pro illo priori à forma coeli praescinditur; haud aliter, ac pro priori indifferentiae ad amorem, & odium, ab utroque praescinditur.

13 Verum facile responderi potest, vt forma caelestis exigat aliquid innatè non requiri in ea existentiam, eo quod illa exigentia innata non sit vera exigentia, sicut elicita, sed metaphorica, & secundum quid: quare, tamen pro illo priori nuper explicato non existat forma caelestis, tamen pro eo exigere poterit, ne dispositiones igneae, aut alterius formae in materiam, quam semel ipsa informarit, vnquam imprimantur. Praeterea dici etiam potest, formam coelestem existentem in primo instanti suae productionis postulare innatè, nè pro sequentibus dispositiones ad aliam formam in materiam coeli imprimantur: quam exigentiam pro praefato priori Deus prauidet; eique stare naturaliter tenetur.

14 Obiicies secundò, non esse in nostra sententia, cut, è contrario, coelum in corpora sublunaria sibi vicina non agat, formamque caelestem in eorum materiam non imprimat: siquidem materia sublunaris capax est formae caelestis, coelum autem ea actiuitate, & energia, qua corpora inferiora, & corruptibilia pollent, destituendum non est. Respondeo, quò vis resistendi in aliquo corpore maior est, eo virtus actiua in illo minor est, vt patet, verbi gratia, in auro, adamante, lapide, aliisque corporibus id genus, vtque indè etiam colligi potest, quod experientia teste è conuerso corpora magis actiua minorem sortiantur vim resistendi. Quando igitur virtus resistendi in coelo summa est, ac naturaliter vinci nescia, mirum non est, quod virtus eius actiua ad effectus secum homo geneos sit exigua, adeoque formam coeli materiae sibi contiguae, & capaci nequeat communicare. Ob hæc tamen negare non auiam vim actiuam, & vim, seu virtutem resistendi, in summo aut certè in excellenti aliquo eidem corpori substantiali completo à Deo communicari posse, in alio saltem rerum statu.

15 Tandem obiici potest contra nostram sententiam, in hunc modum. Si materia vnus coeli esset eiusdem speciei cum materia, non solum sublunari, sed etiam, quod consequens est, cuiusvis alterius coeli; atque adeò de se indifferens, & apta ad omnes formas caele-

R. P. Richardi Lyncei, Philosophia, Tom. II.

stes, ac sublunares; sanè perpetuam violentiam pateretur. Consequens hoc absurdum est: quod enim est violentum in rerum natura, nequit esse perpetuum; perpetuitasque & violentia, naturaliter loquendo, termini sunt repugnantes inuicem. Sequela autem probatur, quia potentia, capax plurium actuum specie diuersorum, haud potest vnus solius perpetua possessione satiari: at vnus cuiusque coeli materia perpetuò retinet formam illam quam semel sortita est, nec eam cum alia vlla commutat, aut commutatura est: ergo si est apta ad formas caelestes, & sublunares, quae tot tamque dissimiles sunt, recipiendas, haud poterit satiari per formam quam habet, sed potius, ratione aeternae ad illam alligationis, aeternam patietur violentiam. Nec est simile in materiae sublunaris aptitudine ad plures formas, praeter eas quas habet: hæc enim eius aptitudo, & capacitas non est, nisi ad plures alias formas successiuè habendas: atqui successiuè quidem materia sublunaris plures formas consequitur: non est ergo, quod perpetuam pati censetur violentiam, & inquietudinem.

Respondeo, materiam iuxta dicta superius tract. 3. 16 c. 2. magis appetere formam substantialem cui vnitur, quam alias quibus non vnitur, propter maiorem videlicet determinationem ad illam, quam ad has: hinc est, vt materia vnus coeli ex. g. Iouis magis appetat formam Iouialem, & propriam, quam varietatem illarum formarum caelestium & sublunarium: potior ergo & principalior eius coeli appetitus semper manet satiatus, esto praedictis formis perpetuo destituta, & ad vnā solam sit alligatum: vbi autem intelligitur principalis rei appetitus satiatus, tum certè ea res censetur absolute satiata, & nulli violentiae, nedum perpetuae, subiecta: vnde aptitudo & capacitas illius coeli, & cuiusvis alterius, ad omnes & quasunque formas caelestes, & sublunares, coniuncta cum earum perpetua priuatione, haud arguet illud, aliudve vllum, non satiari vnquam, aut semper manere violentum.

CAPVT III.

Materiam sublunarem esse diuersa speciei à caelesti, probabile quoque est.

17 **E**Am certè diuersitatem specificam tuentur B. Th. 1. p. qu. 66. art. 2. & cum eo Caietanus Capreolus Ferrariensis, Iauellus, Hispanensis, Soncinus Heruæus, & certatim Thomistae. Item Alensis 2. p. q. 44. membr. 2. Maior 1. physic. quaest. 3. Richardus in 2. distinct. 12. q. 8. necnon ex nostris Suarez disp. 13. met. sect. 11. & de opere sex dier. lib. 1. c. 3. Fonseca 5. metaph. c. 3. q. 2. Rubius lib. 1. de coelo c. 2. q. 6. Pereira lib. 11. philosoph. cap. 10. idemque problematice propugnant Conimbricenses à initium capitis praeced. citati.

18 Suadetur autem, quia possibiles sunt plures materiae diuersae inter se speciei, vt tractatu superiori manet demonstratum: tales ergo de facto sunt materia caelestis & sublunaris. Consequentia videtur bona: tum quia ea diuersitas vbi semel possibilis sit, ad pulchritudinem vniuersi, in varietate maxime sita, non modicè confert: tum etiam, quia coelorum incorruptibilitas aut à diuersitate specifica materiae caelestis, eiusque ad recipiendas formas sublunares incapacitate radicali, aut à peculiari natura & exigentia formae caelestis

D

superius